

De liedjes die we zingen

Lascia ch'io pianga, hoe vaak hebben we deze aria uit de opera Rinaldo al gezongen zonder te weten dat het een aria voor een (mezzo) sopraan is? Dus niet voor een mannenkoor!

Op het voorblad van ons muziekblad 0091 staat dat de componist G.F. Händel heet en bovenaan blad 1 is vermeld dat het arrangement stamt van M.(artin) Koekelkoren - †1988 - die 30 Jaar dirigent was van de Mastreechter Staar. Wonderbaarlijk vind ik het dat een aria voor sopraan omgezet wordt in een stuk dat door een koor met meer dan honderd mannen gezongen werd/wordt!

Georg Friedrich was zelf ook niet de beroerdste als het aankwam op het aangepaste hergebruik van zijn composities. Hij, maar ook andere componisten, maakte geregeld gebruik van een zogenaamde pastiche waarbij eerdere composities in een nieuw stuk werden verwerkt. Plagiaat van jezelf om sneller stukken af te hebben. Hij heeft die truc in 1711 ook toegepast bij het componeren van Rinaldo.

Rinaldo, de opera

Een opera waarvan het verhaal speelt tijdens de eerste Kruistocht aan het einde van de elfde eeuw. Godfried van Bouillon, in de opera heet hij Goffredo, staat met zijn christelijk leger voor de poorten van Jeruzalem om de stad in te nemen. Hij is daar met zijn broer Eustazio, zijn oogappel Rinaldo en zijn dochter Almirena die verliefd zijn op elkaar.

In het kamp van de vijand bedenken tijdens een wapenstilstand van drie dagen Argante, de koning van Jeruzalem en zijn geliefde Armida, die tovenares en koningin van Damascus is, een briljant plan om de komende aanval te weerstaan. Ze gaan Rinaldo en Almirena kidnappen, dat heette toen nog gewoon ontvoeren.

Als later de gevangengenomen Almirena zit te treuren in de paleistuin van Argante zingt ze Lascia ch'io pianga. Een hartstochtelijke poging om haar ontvoerder Argante te vermurwen haar vrij te laten.

De tekst in het Italiaans kennen we natuurlijk allemaal uit ons hoofd, toch?

In de hoop dat de emotie achter deze aria een beetje overkomt hierbij deze vertaling:

Lascia ch'io pianga
mia cruda sorte,
e che sospiri
la libertà.

Il duol infranga
queste ritorte,
de' miei martiri
sol per pietà si,
sol per pietà.

Laat mij wenen
om mijn wrede lot
en zuchten om de vrijheid

Moge het verdriet deze
kettingen van mijn
kwellingen vermorzelen
alleen al uit medelijden, ja
alleen al uit medelijden

De tekst

Het verhaal is geschikt gemaakt voor een opera door de dichter, vertaler en librettoschrijver Giacomo Rossi. Deze Italiaan had zich in Londen gevestigd en schreef tussen 1710 en 1729 meerdere libretti voor Händel, die zich in 1712 eveneens in Londen vestigde. In 1727 werd Händel onderdaan van Great Britain dat in 1707 ontstaan was uit de samenvoeging van Engeland en Schotland.

Montserrat Caballe

Als je een mooie uitvoering door deze beroemde sopraan wilt horen, ga dan naar:

https://www.youtube.com/watch?v=aI_an53WzjQ

Ze doet er vijf minuten over en je kunt er met de ogen dicht naar luisteren, ook al omdat het beeld onscherp is.....!

John van Halderen, november 2021